

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Aika 19.05.2021, klo 16:00 - 17:25

Paikka Tammerkoski -sali/sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

§ 23 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 24 Pöytäkirjan tarkastus

§ 25 Läsnäolo- ja puheoikeuden myöntäminen

§ 26 Ajankohtaiskatsaus

§ 27 Kunnalliset jätehuoltomääräykset 1.7.2021 alkaen

§ 28 Alueellisen jätehuoltolautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2022

§ 29 Alueellisen jätehuoltolautakunnan toimikauden jatkuminen

§ 30 Alueellisen jätehuoltolautakunnan uuden toimielimen ensimmäisen kokouksen ajankohta

§ 31 Ilmoitusasiat

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Saapuvilla olleet jäsenet

Jäntti Aleks, puheenjohtaja
Tervo Anne, 1. varapuheenjohtaja
Airaniemi Markku
Alanne Esa
Hackspik-Tuomisto Merja
Karjalainen Miisa
Kinnunen Katja
Kunnari Kukka, varajäsen
Lampinen Sinikka, saapui 16:29
Leppänen Reijo
Merimaa Heli
Mikkola Markku, saapui 16:15
Mäntysalmi Tuula
Perämaa Ari
Siuro Petri
Tainio Aki

Muut saapuvilla olleet

Koivumäki Jonna, hallintosihteeri, sihteeri
Kankaala Kari, ympäristö- ja kehitysjohtaja
Liimola Anne, kaupunginhallituksen edustaja, saapui 16:04
Nikupaavo-Oksanen Tarja, viestintäsuunnittelija
Oksala Virpi, asiakkuuspäällikkö (Pirkanmaan jätehuolto Oy)n, poistui 17:05
Suoniemi Jani, jätehuoltosuunnittelija
Toppila Anu, jätehuoltoinsinööri, esittelijä

Poissa

Ahmed Zafar

Allekirjoitukset

Aleksi Jäntti
Puheenjohtaja

Jonna Koivumäki
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Esa Alanne

Tuula Mäntysalmi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 25.5.2021 kaupungin internetsivuilla
www.tampere.fi

25.05.2021

Jonna Koivumäki, pöytäkirjanpitäjä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 23

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Kokouksen käsittely

Anne Liimola saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana.

Perustelut

Mahdollistettu osallistuminen sähköiseen kokoukseen yhtäläisin näkö- ja äänyhteyksin kuntalain 99 §:n ja hallintosäännön 120 §:n mukaan Selman kokoustyötilalla ja Teams-kokouksella.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 24

Pöytäkirjan tarkastus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Esa Alanne ja Tuula Mäntysalmi (varalle Ari Perämaa).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään maanantaina 24.5.2021.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 25

Läsnäolo- ja puheoikeuden myöntäminen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Myönnetään läsnäolo- ja puheoikeus §:n ajankohtaiset asiat saakka asiakkuuspäällikkö Virpi Oksalalle (Pirkanmaan Jätehuolto Oy).

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 26

Ajankohtaiskatsaus

TRE:840/00.01.03/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Anu Toppila

Valmistelijan yhteystiedot

Jätehuoltoinsinööri Anu Toppila, puh. 040 806 3362, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Anu Toppila, Jätehuoltoinsinööri

Päätösehdotus oli

Ajankohtaiskatsaus merkitään tiedoksi.

Kokouskäsittely

Markku Mikkola ja Sinikka Lampinen saapuivat kokoukseen asian käsittelyn aikana.

Virpi Oksanen oli paikalla asiantuntijana ja poistui kokouksesta esitystensä jälkeen ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Jätehuoltoinsinööri Anu Toppilan katsaus ajankohtaisiin asioihin:

- Jätehuoltomääräysten toimeenpanon suunnitelma, Asiakkuuspäällikkö Virpi Oksala, Pirkanmaan Jätehuolto Oy
- Oriveden muovinkeräyspilotin tulokset, Asiakkuuspäällikkö Virpi Oksala, Pirkanmaan Jätehuolto Oy

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Alueellinen jätehuoltolautakunta, § 27, 19.05.2021

Alueellinen jätehuoltolautakunta, § 5, 10.02.2021

§ 27

Kunnalliset jätehuoltomääräykset 1.7.2021 alkaen

TRE:608/11.02.04/2021

Alueellinen jätehuoltolautakunta, 19.05.2021, § 27

Valmistelija / lisätiedot:
Anu Toppila, Minna Tjäderhane-Ojala

Valmistelijan yhteystiedot

Suunnittelija Minna Tjäderhane-Ojala, puh. 040 806 3559 ja
jätehuoltoinsinööri Anu Toppila, puh. 040 806 3362, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Anu Toppila, Jätehuoltoinsinööri

Päätösehdotus oli

Kunnalliset jätehuoltomääräykset perustelumuistioineen hyväksytään
liitteiden 1 ja 2 mukaisesti käyttöön otettavaksi toimialueen kunnissa.

Kunnalliset jätehuoltomääräykset tulevat voimaan 1.7.2021, vaikka niiden
hyväksymistä koskevaan päätökseen haettaisiin
muutosta. Jätehuoltomääräykset ovat voimassa toistaiseksi, kunnes
erikseen muuta päätetään.

Uudet jätehuoltomääräykset kumoavat voimaan tullessaan 14.5.2014
(12 §) hyväksytyt kunnalliset jätehuoltomääräykset sekä 5.11.2015 (64 §)
ja 7.2.2018 (5 §) hyväksytyt jätehuoltomääräysten täydennykset. Lisäksi
jätehuoltomääräykset kumoavat voimaan tullessaan
1.10.2014 (§ 36) päätetyt kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen
aluerajaukset bio- ja hyötyjätteiden keräysalueiden osalta.

Perustelut

Alueellinen jätehuoltolautakunta käsitteli luonnosta kunnallisiksi
jätehuoltomääräyksiksi 10.2.2021 § 5. Jätehuoltolautakunta päätti
asettaa luonnoksen kunnallisiksi jätehuoltomääräyksiksi julkisesti
nähtäville ja varata asianosaisille mahdollisuuden lausua mielipiteensä
asiasta. Lisäksi jätehuoltolautakunta päätti pyytää toimialueensa
kunnilta, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta, Pirkanmaan ELY-
keskukselta ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:ltä lausuntoa asiasta.

Jätehuoltomääräyksistä jätetyt lausunnot ja mielipiteet

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Jätehuoltomääräysten luonnoksesta jätettiin yhteensä 17 lausuntoa. Lausunnot on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 3. Lausuntonsa ovat jättäneet seuraavat tahot:

- Hämeenkyrön kunnan ympäristölautakunta 24.2.2021,
- Parkanon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta 2.3.2021,
- Kangasalan kaupungin ympäristö- ja rakennusvalvonta 15.3.2021,
- Virtain kaupungin teknisten palveluiden lautakunta 9.3.2021,
- Oriveden kaupungin ympäristölautakunta 16.3.2021,
- Virtain kaupungin lupapalvelulautakunta 17.3.2021,
- Nokian kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta 24.3.2021,
- Ikaalisten kaupungin tekninen lautakunta 17.3.2021,
- Sastamalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen 31.3.2021,
- Kangasalan kaupungin elinympäristölautakunta 23.3.2021,
- Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 31.3.2021,
- Oriveden kaupungin tekninen lautakunta 25.3.2021,
- Sastamalan kaupungin tekninen lautakunta 6.4.2021,
- Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto 30.3.2021,
- Ylöjärven kaupungin tekninen lautakunta 10.3.2021,
- Ylöjärven kaupungin ympäristölautakunta 24.3.2021,
- Ylöjärven kaupungin kaupunginhallitus 26.4.2021.

Lisäksi jätehuoltomääräysten luonnoksesta jätettiin 5 mielipidettä. Nämä on esitetty liitteessä 5. Mielipiteitä jättivät seuraavat tahot:

- Suomen Kuljetus- ja Logistiikka SKAL ry 12.3.2021,
- Yksityishenkilö 1, 16.3.2021,
- Kiinteistöliitto Pirkanmaa 17.3.2021,
- Yksityishenkilö 2, 17.3.2021,
- Ympäristöteollisuus ja -palvelut YTP ry, 18.3.2021.

Keskeiset lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt asiat sekä jätehuoltomääräyksiin tehdyt korjaukset

Useassa lausunnossa ja mielipiteessä pidettiin jätehuoltomääräysten päivittämistä tärkeänä asiana. Luonnos nähtiin huolellisesti valmisteltuna, rakenteeltaan toimivana ja kattavasti perusteltuna. Sen nähtiin myös olevan linjassa tulevan jätelain muutoksen keskeisten vaatimusten kanssa.

Uusien jätehuoltomääräysten nähtiin myös heijastelevan kuntalaisten toiveita paremmista kierrätysmahdollisuuksista ja tuovan jätteiden erilliskeräyspalvelut entistä useamman kuntalaisen ulottuville. Jätteiden erilliskeräyksen lisäämistä pidettiin monessa lausunnossa tärkeänä. Lisäksi jätehuoltomääräysten katsottiin tukevan valtakunnallisen jättesuunnitelman tavoitteiden sekä EU:n yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteiden saavuttamista.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Jätehuoltomääräyksissä esitetyt jäteastioiden nykyistä pidemmät tyhjennysvälit saivat kiitosta monessa lausunnossa ja mielipiteessä. Tämän nähtiin toimivan taloudellisena kannustimena ja palkitsevan ahkeria kierrättäjiä, mitä pidettiin positiivisena asiana. Toisaalta taas joissakin mielipiteissä nousi esille toiveet vieläkin pidemmistä sekajäteastioiden tyhjennysväleistä. Sekajäteastian tyhjennysväliä esitettiin pidennettäväksi muutamissa mielipiteissä jopa 16 viikkoon. Samalla kuitenkin kannettiin huolta biojäteastioiden pidennettyjen tyhjennysvälien ympäristövaikutuksista. Mielipiteessä pidettiin tärkeänä, että muutoksen vaikutuksia seurataan ja asiaa tarkastellaan tarvittaessa uudestaan, mikäli haju- tai haittaeläinongelmia alkaa esiintyä enenevässä määrin.

Monessa lausunnossa ja mielipiteessä nostettiin esille viestinnän tärkeys erilliskeräysvelvoitteita koskevissa muutoksissa. Niissä pidettiin ensiarvoisen tärkeänä, että viestintään varataan riittävästi resursseja, ja että viestintää tehdään näkyvästi ja tehokkaasti. Myös Tampereen keskustaajaman kaikkia pientaloja koskevasta biojätteen erilliskeräysvelvoitteesta ja biojätteen kompostoinnin ilmoitusvelvollisuudesta on tärkeää tiedottaa laajasti, jotta ilmoitusten valvonnasta ei muodostu tarpeetonta ja kohtuutonta valvontakuormaa niin jätehuoltoviranomaiselle kuin kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille.

Kahdessa valvontaviranomaisen lausunnossa sekä kahdessa mielipiteessä nostettiin esille, että jätehuoltomääräysten hyväksymisessä olisi hyvä odottaa jätelain muutosten hyväksymistä. Näin voitaisiin varmistua, että jätehuoltomääräysten kirjaukset vastaavat voimaantulevaa jätelainsäädäntöä.

Lisäksi lausunnoissa ja mielipiteissä nostettiin esille useita pieniä sanamuotojen tarkennuksia tai muutoksia yksittäisiä jätehuoltomääräysten pykälää koskien. Lisäksi yhdessä mielipiteessä esitettiin jätehuoltomääräyksiin lisättäväksi kokonaan uusi pykälä kunnan toissijaista jätehuoltopalvelua koskien. Kunnan TSV-palvelun vaatimukset perustuvat jätelakiin, mutta asiasta olisi informatiivisuuden vuoksi syytä mainita myös kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä.

Lisäksi lausunnoissa ja mielipiteissä nousi esille useita muita asioita, jotka eivät liittyneet jätehuoltomääräysten valmisteluun, vaan muihin asiakokonaisuuksiin. Nämä koskivat erityisesti jätehuollon palvelutasoon liittyviä kysymyksiä kuten jätteiden lajittelumahdollisuuksien parantamista haja-asutusalueella, jäteasemien aukioloaikoja tai niillä tarjottavia palveluita. Myös jätetaksan ohjaavuuden tehostamiseen ja tuottajien kunnille maksamiin keräyksen ja kuljetuksen korvauksiin 1.7.2023 alkaen kiinnitettiin huomiota. Samoin jätteiden, erityisesti lietteiden kuljetusten kilpailutukseen liittyviin seikkoihin sekä muihin jätteenkäsittelyn infrastruktuuriin liittyviin ratkaisuihin otettiin kantaa yksityishenkilöiden jättämissä mielipiteissä. Asiat eivät liity käsiteltävänä olevaan asiaan, mutta esille tuodut näkökulmat on kirjattu ylös ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

toimitettu tarvittaessa tiedoksi ja toimenpiteitä varten toimivaltaisille tahoille kuten jäteyhtiölle.

Lausuntojen asiakohdat on koottu liitteen 4 ja mielipiteiden liitteen 6 yhteenvedoon. Yhteenvedoon on myös kirjattu jätehuollon yksikön vastineet sekä tuotu esille, mikäli näiden perusteella on tehty muutoksia lopullisiin jätehuoltomääräyksiin.

Hallituksen esityksen jätelain muuttamiseksi (HE 40/2021) huomioiminen jätehuoltomääräyksissä

Hallituksen esitys eduskunnalle jätelain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta hyväksyttiin valtioneuvoston istunnossa 25.3.2021. Vaikka asia on vielä valiokuntien käsiteltävänä, on jätelain muutoksen pääasialliset linjaukset sekä pykäläkohdat jo tiedossa. Jätehuoltomääräykset on valmisteltu nämä huomioiden. Hallituksen esityksen jätelain muuttamiseksi perusteella on tehty kuulutusajan jälkeen vielä muutamia tarkennuksia lopullisiin jätehuoltomääräyksiin.

Jätehuoltomääräyksissä olevaa saostus- ja umpisäiliölietteen sekä yhdyskuntajätteen määritelmää on tarkennettu siten, että ne vastaavat hallituksen esityksessä olevia vastaavia määritelmiä.

Jätehuoltomääräysten 15 ja 16 § on tarkennettu kiinteistön haltijoille tarjottavan vapaaehtoisen bio- ja pakkausjätteen erilliskeräyksen osalta. Tarkennus koskee niitä kiinteistöjä, joita jätehuoltomääräysten mukaiset velvoiteajat eivät koske, mutta jotka haluavat liittyä vapaaehtoisesti kiinteistöittäisen bio- tai pakkausjätteiden jätteenkuljetukseen. Tarkennus on tehty ottaen huomioon hallituksen esityksessä jätelain muuttamiseksi asetetut velvoitteet kunnan vapaaehtoisen keräyksen järjestämistä koskien. Lain perustelujen mukaan jätehuoltomääräysten tulisi olla näiden säädösten osalta mahdollisimman selkeitä, jotta kaikille osapuolille on selvää, missä laajuudessa kunta bio- ja pakkausjätteiden erilliskeräystä tarjoaa. Pykälä on tarkennettu tulkinnanvaraisuuksien poistamiseksi.

Pykälän 48 siirtymäsäännöksiin on lisätty siirtymäaika elintarvikejätteen kompostointia koskevaan ilmoitusvelvollisuuteen liittyen. Hallituksen esityksessä jätelain muuttamiseksi on esitetty ilmoitusvelvollisuuden ja biojätteen käsittelyä koskevan rekisterin ylläpitovelvoitteen käynnistyvän 1.1.2023 alkaen. Jätehuoltomääräyksiin asetettu siirtymäaika on yhtenevä tämän siirtymäajan kanssa.

Edellä mainittujen ohella jätehuoltomääräyksiin on vielä voimassa olevan jätelain perusteella lisätty § 34 maininta jätelain edellyttämän jätteenkuljetuksia koskevan tiivistelmä tiedon toimittamisesta jätehuoltoviranomaiselle. Asiaa koskeva velvoite perustuu jätelain 39 §:än, mutta informatiivisuuden vuoksi asia on haluttu tuoda myös jätehuoltomääräyksiin.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Jätehuoltomääräysten voimaantulo

Jätehuoltomääräysten esitetään tulevan voimaan 1.7.2021. Jätehuoltomääräysten esitetään astuvan voimaan, vaikka niiden hyväksymistä koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta.

Jätehuoltomääräysten on perusteltua astua voimaan heinäkuun alussa, vaikka jätelain muuttamista koskevaa lakia ei ole vielä hyväksytty eduskunnassa. Lain valmistelu on viivästynyt jo yli vuoden. Jätehuoltomääräysten voimaantulo on katsottu tarkoituksenmukaiseksi, jotta toimialueella pystytään vihdoin käynnistämään tulevien muutosten toimeenpano. Mikäli voimaantuloa edelleen lykättäisiin, olisi sillä vaikutuksia mm. jätteiden erilliskeräysvelvoitteita koskeviin siirtymäaikoihin. Toimeenpanolle ja asiaa koskevalle viestinnälle on varattava riittävästi aikaa. Myös kiinteistöille on varattava riittävästi aikaa käytännön muutosten toteuttamiseen. Mikäli voimaantuloa edelleen lykättäisiin, vähentäisi se kiinteistöjen mahdollisuuksia varautua tulevaan muutokseen. Muutosten toimeenpano vaatii aikaa myös jäteyhtiössä, minkä vuoksi jätehuoltomääräysten voimaantulo 1.7.2021 on perusteltua.

Alueellisen jätehuoltolautakunnan alueella ei ole aiemmin ollut erilliskeräysvelvoitteita biojätettä lukuun ottamatta. Tämä on ollut poikkeuksellista muiden alueiden jätehuoltomääräyksiin verrattuna. Myös tästä näkökulmasta erilliskeräysvelvoitteiden tuominen mahdollisimman pian jätehuoltomääräyksiin on perusteltua, jotta EU:n jätedirektiivin ja valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteiden saavuttamista pystytään edesauttamaan myös Pirkanmaan tasolta.

Uusilla jätehuoltomääräyksillä kumotaan aiemmin voimassa olleet jätehuoltomääräykset. Lisäksi uudet jätehuoltomääräykset kumoavat voimaan tullessaan yhdyskuntalautakunnan jätehuoltojaoston päättämät kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen aluerajaukset bio- ja hyötyjätteiden keräysalueiden osalta. Kiinteistöittäisten jätteenkuljetusalueiden määrittely bio- ja hyötyjätteiden osalta ei ole enää jatkossa perusteltua, kun jätteiden erilliskeräysvelvoitteet koskevat koko toimialuetta.

Tiedoksi

Kuulutus, toimialueen kunnat, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset, Pirkanmaan ELY-keskus, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, Pirkanmaan Jätehuolto Oy

Liitteet

- 1 Liite 1 Kunnalliset jätehuoltomääräykset 1.7.2021 alkaen
  - 2 Liite 2 Jätehuoltomääräysten perustelumuiotio
  - 3 Liite 3 Asiasta jätetyt lausunnot
  - 4 Liite 4 Vastineet jätehuoltomääräyksistä jätettyihin lausuntoihin
  - 5 Liite 5 Asiasta jätetyt mielipiteet
  - 6 Liite 6 Vastineet jätehuoltomääräyksistä jätettyihin mielipiteisiin
-

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Alueellinen jätehuoltolautakunta, 10.02.2021, § 5

Valmistelijat / lisätiedot:
Minna Tjäderhane-Ojala, Anu Toppila

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Anu Toppila, jätehuoltoinsinööri

Päätösehdotus oli

Luonnos kunnallisiksi jätehuoltomääräyksiksi asetetaan julkisesti nähtäville 17.2.-18.3.2021 toimialueen kuntien virallisille ilmoitustauluille.

Asianosaisille varataan mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta 18.3.2021 mennessä.

Toimialueen kunnilta, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta, Pirkanmaan ELY-keskukselta ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:ltä pyydetään lausuntoa jätehuoltomääräysten luonnoksesta 31.3.2021 mennessä.

Perustelut

Jätehuoltomääräysten taustaa

Jätelain (646/2011) 91 §:n mukaan kunta voi antaa jätelain täytäntöön panemiseksi tarvittavia paikallisista oloista johtuvia määräyksiä alueensa jätehuollon järjestämiseksi. Nämä paikalliset määräykset eli jätehuoltomääräykset tarkentavat jätelakia ja -asetusta ja ovat sitovia määräyksiä toimialueella. Määräyksiä voidaan antaa jätelain mukaisesti esimerkiksi syntypaikkalajitteluun, jätteiden vastaanottoaikkojen järjestelyihin, keräykseen, kuljetukseen, pienimuotoiseen jätteen käsittelyyn sen syntypaikalla, roskaantumisen ehkäisemiseen sekä erilaisiin jätehuollon teknisiin vaatimuksiin liittyen. Jätehuoltomääräyksistä päättää jätelain mukaisesti kunnan jätehuoltoviranomainen eli alueellinen jätehuoltolautakunta.

Jätehuoltoviranomaisen määräysvalta jätehuoltomääräyksissä on rajattu kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluihin jätteisiin jätelain 32 §:n mukaisesti. Kunnan vastuulle kuuluvat asumisessa syntyvien jätteiden ja kunnan omassa toiminnassa syntyneiden hallinto- ja palvelutoiminnan yhdyskuntajätteiden jätehuolto. Tämän lisäksi kunnan vastuulle kuuluu saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuollon sekä toissijaisen jätehuollon palveluiden järjestäminen. Määräykset koskevatkin muuta toimintaa vain rajoitetusti, ja muita jätteitä ja jätehuoltoa säätelee puolestaan jätelainsäädäntö.

Toimialueen ensimmäiset yhteiset kunnalliset jätehuoltomääräykset on hyväksytty jätehuoltoviranomaisessa 14.5.2014 ja jätehuoltomääräyksiin on tehty pieniä päivityksiä vuosina 2015 ja 2018.

Jätehuoltomääräysten valmistelu ja päätöksenteko

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä ehdotetaan päivitettäväksi jätelakiin esitettyjen muutosten sekä aikaisempien määräysten soveltamisesta saatujen kokemusten ja palautteen johdosta. Päivitystä on valmisteltu jätehuollon viranomaistyönä yhteistyössä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n ja toimialueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa vuodesta 2019 alkaen. Lisäksi jätehuoltomääräysten valmistelua ja niiden keskeisiä linjauksia on esitelty toimialueen kunnille jätehuollon vuosittaisissa kehittämispalaverissa vuosina 2019 ja 2020.

Nyt käsiteltävänä on luonnos uusiksi kunnallisiksi jätehuoltomääräyksiä. Luonnos koostuu yleisestä, periaatteita ja vastuita kuvailevasta osasta sekä varsinaisesta määräysosasta. Lisäksi jätehuoltomääräysten perustelumuistio avaa määräysten perusteita ja antaa soveltamisohjeita käytännön tilanteisiin.

Jätehuoltomääräysten esitetään tulevan voimaan 1.7.2021 ja niillä kumotaan aiemmin voimassa olleet jätehuoltomääräykset. Jätehuoltomääräysten esitetään astuvan voimaan, vaikka niiden hyväksymistä koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta.

Ennen jätehuoltomääräysten hyväksymistä luonnoksesta on pyydettävä lausunnot jätelain 92 §:n mukaisesti. Lausuntopyyntö on tarpeen osoittaa toimialueen kunnille, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille, Pirkanmaan ELY-keskukselle ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:lle. Lisäksi kuntalaisille ja muille asianosaisille on varattava vaikutusmahdollisuus asiaan hallintolain 41 §:n mukaisesti ennen jätehuoltomääräysten hyväksymistä. Vaikutusmahdollisuuksien varaamisen ja mahdollisten muutosten jälkeen uudet kunnalliset jätehuoltomääräykset tuodaan hyväksyttäväksi jätehuoltolautakunnalle.

Jätehuoltomääräyksiin esitettävät keskeisimmät muutokset kunnan jätehuoltojärjestelmään liittymisessä

Jätehuoltomääräyksiin esitetään päivitettäväksi jo voimaan tulleet jätelain (445/2018) muutokset kunnan jätehuollon järjestämisvastuussa. Kunnan vastuu on rajattu pääosin vain asumisessa syntyviin jätteisiin. Lisäksi kunnalla on vastuu sen omassa toiminnassa syntyvistä hallinto- ja palvelutoiminnan yhdyskuntajätteistä. Edellä mainittujen ohella kunnan vastuulle kuuluu saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuollon sekä toissijaisen vastuun jätehuollon palveluiden järjestäminen. Määräyksissä on myös huomioitu jätelain toisen vaiheen (438/2019) täsmennys kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta.

Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittymistä koskevassa luvussa säännellään, miten kiinteistöjen on hoidettava jätelain 41 §:n mukainen velvoite luovuttaa jätteet kunnan järjestämään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteeseen. Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittymistä koskevia määräyksiä ehdotetaan kokonaisuudessaan selkeytettäväksi. Lisäksi uusia määräyksiä ehdotetaan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

lisättäväksi ja tarkennettavaksi mm. jätteiden putkikeräys- ja lähikeräysjärjestelmiä koskien. Muutokset on koettu tarpeellisiksi liittymiskäytäntöjen sekä niitä koskevien velvoitteiden selkeyttämiseksi.

Jätehuoltomääräyksiin esitettävät keskeisimmät muutokset jätteiden erilliskeräysvelvoitteissa

Jätteiden keräämistä koskevassa luvussa säännellään sitä, mitä jätteitä kiinteistöillä on kerättävä.

Ympäristöministeriössä on parhaillaan käynnissä jätelainsäädännön uudistus. Se liittyy EU:ssa 2018 hyväksytyn jätessäädöspaketin toimeenpanoon Suomessa. EU:n jätessäädöspaketin keskeisinä tavoitteina on vähentää jätteen määrää ja lisätä uudelleenkäyttöä ja kierrätystä. EU:n jätedirektiivi asettaa mm. yhdyskuntajätteen ja pakkausjätteiden kierrätykselle uudet, nykyistä kunnianhimoisemmat tavoitteet. Jätedirektiivi mm. edellyttää, että yhdyskuntajätteestä kierrätettäisiin 55 prosenttia vuonna 2025, 60 prosenttia vuonna 2030 ja 65 prosenttia vuonna 2035. Muutokset on otettava huomioon kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä valtakunnallisesti asetettuihin kierrätystavoitteisiin pääsemiseksi.

Edellä mainitun vuoksi voimassa olevien jätehuoltomääräysten jätteiden erilliskeräysvelvoitteita ehdotetaan laajennettaviksi merkittävästi nykyisestä. Jätehuoltomääräyksiin esitetään lisättäväksi uudet erilliskeräysvelvoitteet koko toimialueelle pienmetallille, lasi-, kartonki- ja muovipakkausjätteelle vähintään viiden huoneiston asuinkiinteistöille. Lisäksi biojätteen erilliskeräysvelvoitetta esitetään tiukennettavaksi nykyisestä. Biojätteen erilliskeräysvelvoite koskee jatkossa jokaista asuinkiinteistöä yli 10 000 asukkaan taajamissa. Voimassa olevissa jätehuoltomääräyksissä ainoastaan biojätteen erilliskeräys on ollut pakollista vähintään 5 asuinhuoneiston kiinteistöillä. Muiden kierrätettävien jätteiden erilliskeräys on perustunut vapaaehtoisuuteen.

Esitetyillä muutoksilla varaudutaan jätelainsäädännön tulevaan uudistukseen, jossa mm. esitetään tiukennuksia jätteiden erilliskeräysvelvoitteita koskien. Jatkossa jäteasetuksessa määrätään jätteiden erilliskeräyksen velvoiterajoista asuinkiinteistöillä sekä hallinto-, palvelu- ja elinkeinotoiminnassa. Jätehuoltomääräyksissä on mahdollista uuden jätelain voimaantulon jälkeen määrätä enää tiukemmista tai poikkeustapauksissa lievemmistä velvoiterajoista. Jätehuoltomääräyksiin esitetyt erilliskeräyksen velvoiterajat vastaavat pääsääntöisesti uudistuvaan jätelainsäädäntöön suunniteltuja jätteiden erilliskeräyksen vähimmäisvaatimuksia. Lainsäädännössä jätteiden erilliskeräysvelvoitteen vähimmäisvaatimukset on suunniteltu asetettavaksi yli 200 asukkaan taajamia koskeviksi, mutta jätehuoltomääräyksissä kierrätettävien jätteiden velvoiterajat koskevat koko toimialuetta kaikille asuinkiinteistöille asetettua biojätteen erilliskeräysvelvoitetta lukuun ottamatta. Koko toimialuetta koskevat velvoiterajat on katsottu tarkoituksenmukaiseksi mm. tulkinnallisten

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

epäselvyyksien ja hallinnollisen työn vähentämiseksi. Yli 10 000 asukkaan taajamarajausta noudatetaan kuitenkin kaikkia kiinteistöjä koskevassa biojätteen erilliskeräysvelvoitteessa, jotta keräyksen tehokkuus ja ympäristöhyödyt pystytään varmistamaan.

Tämän lisäksi myös kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvien, muiden kuin asuinkiinteistöjen erilliskeräysvelvoitteita esitetään tiukennettavaksi. Voimassa olevien jätehuoltomääräysten painoperusteisia erilliskeräysvelvoitteita esitetään tiukennettavaksi, ne myös laajenevat koskemaan koko toimialuetta ja mukaan tulee uusi velvoite muovipakkausten erilliskeräykselle. Erilliskeräysvelvoitteet on asetettu kiinteistöille siten, että erilliskeräys on järjestettävä aina, kun kiinteistöllä syntyy kyseistä jätelajia yli säännöksessä mainitun kilorajan viikossa. Erilleen kerättävät jätelajit ovat samat kuin asuinkiinteistöillä erilliskerättävät jätteet. Myös näillä erilliskeräysvelvoitteilla varaudutaan jätelainsäädännön muutokseen. Säännöksessä asetetut painoon perustuvat velvoiterajat vastaavat uudistuvan jätelainsäädännön jätteiden erilliskeräyksen vähimmäisvaatimuksia. Velvoiteraja on kuitenkin asetettu koskemaan koko toimialuetta asuinkiinteistöjen velvoiterajojen tavoin.

Erilliskeräysvelvoitteet astuvat voimaan toimialueella porrastetusti alueittain ja jätelajeittain. Lasipakkausten ja pienmetallin keräys on toteutettava Tampereella viimeistään 1.9.2021 ja muissa toimialueen kunnissa viimeistään 1.4.2022 mennessä. Vastaavat siirtymäajat koskevat myös biojätteen erilliskeräyksen järjestämistä niillä yli 5 asuinhuoneiston kiinteistöillä, joille biojätteen keräysalue ei ole aiemmin toimialueella ulottunut. Kartonki- ja muovipakkausten keräys on toteutettava Tampereella viimeistään 1.9.2022 ja muissa kunnissa viimeistään 1.4.2023 mennessä. Biojätteen osalta erilliskeräys on toteutettava kaikilta asuinkiinteistöiltä yli 10 000 asukkaan taajamissa koko toimialueella viimeistään 1.9.2023 mennessä. Muiden kuin asuinkiinteistöjen erilliskeräysvelvoitteiden esitetään astuvan voimaan koko toimialueella viimeistään 1.7.2022 mennessä. Siirtymäajat tarkoittavat, että jätteiden erilliskeräys on aloitettava kiinteistöillä viimeistään jätehuoltomääräyksissä asetettuihin määräaikoihin mennessä.

Riittävät siirtymäajat on katsottu tarpeelliseksi, jotta kiinteistöt voivat varautua muutosjärjestelyjen kustannuksiin ja tehdä tarvittavat muutokset kiinteistöjen jätetiloihin tai keräyspisteille. Riittävillä, portaittain voimaan astuvilla siirtymäsäännöksillä on myös pyritty varmistamaan Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n asiakaspalvelun ja logistiikan toimivuus jätehuollon muutosten keskellä.

Jätelain mukaisesti kunnallinen jäteyhtiö huolehtii sekajätteen ja biojätteen lisäksi erilliskerättävän pakkausjätteen kiinteistöittaisen kuljetuksen järjestämisestä toimialueella.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Erilliskeräysvelvoitteiden tiukentamisen taustalla on jätelain uudistukseen varautumisen ohella myös valtakunnallinen jätesuunnitelma sekä jätedirektiivin asettamat uudet yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteet. Kansallisen jätelainsäädännön valmistelutyön yhteydessä on todettu, että erityisesti biojätteen ja muovipakkausjätteen keräyksen tehostaminen on avainasemassa tiukentuviin kierrätystavoitteisiin pääsemisessä. Hyötyjätteille annettavilla erilliskeräysvelvoitteilla edistetään lisäksi etusijajärjestyksen toteutumista, sillä niiden avulla jätteiden lajittelusta tehdään asukkaille vaivatonta. Erilliskeräysvelvoitteiden avulla vaikutetaan myös energiahyötykäyttöön ohjautuvan sekajätteen koostumukseen. Biojäte, lasi ja metalli aiheuttavat haittoja energiahyödyntämisessä, minkä vuoksi nämä jätelajit tulisi saada kerättyä mahdollisimman kattavasti erilleen.

Jätehuoltomääräyksiin esitettävät keskeisimmät muutokset jäteastioissa ja niiden tyhjennysväleissä

Jäteastioita koskien jätehuoltomääräyksissä säännellään sitä, millaisia jäteastioita kiinteistöllä voidaan käyttää jätteiden keräykseen, miten jäteastiat saadaan täyttää ja miten ne on tyhjennettävä. Jätehuoltomääräyksiin esitetään päivitettäväksi jo olemassa oleva toimintatapa siitä, että jätelyhtiö toimittaa kiinteistölle käsin siirreltävän jätehuoltomääräysten mukaisen jäteastian, mikäli olemassa oleva astia on jätehuoltomääräysten vastainen tai ei muutoin täytä esim. turvallisuusvaatimuksia. Samalla jäteastioiden värikodeista luovutaan ja jäteastioissa siirrytään käyttämään jätelajien nimitarroja tai -kylttejä. Jätehuoltomääräyksissä esitetään myös pikakonteista luopumista jätehuoltomääräysten mukaisina keräysvälineinä vuoden 2021 loppuun mennessä. Muutosta esitetään työturvallisuussyistä.

Jäteastiat on tyhjennettävä säännöllisesti riittävän tiheillä tyhjennysväleillä, jottei jätteistä aiheudu haittoja ja jottei niitä ohjaudu epäasianmukaiseen käsittelyyn jäteastioiden ylitäytön vuoksi. Jätteiden erilliskeräyksen lisääntyessä jätehuoltomääräyksissä pyritään mahdollistamaan nykyistä joustavammat seka- ja biojäteastioiden tyhjennysvälit. Jos kiinteistöllä lajitellaan biojäte erikseen, sekajäteastian pisimmäksi mahdolliseksi tyhjennysväliksi esitetään 8 viikkoa nykyisen 6 viikon sijaan. Myös biojäteastian enimmäistyhjennysvälejä esitetään pidennettäväksi nykyisestä. Jatkossa käsin siirreltävästä, pyörällisistä jäteastioista biojäte on kesäaikaan tyhjennettävä vähintään 2 viikon välein ja talviaikaan vähintään 4 viikon välein. Voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaan biojäteastia on tällä hetkellä tyhjennettävä kesäaikaan viikon välein ja talviaikaan vähintään kahden viikon välein.

Erityisesti biojätteen keräysvälineen tyhjennysväliä harventamalla voidaan vähentää jätteenkuljetuksista aiheutuvia ympäristövaikutuksia. Sekajätteen osalta enimmäistyhjennysvälin pidentämisen tavoitteena on huomioida eri jätelajien erilliskeräyksen lisääntyminen ja sen myötä tapahtuva sekajätteen määrän vähentyminen kiinteistöillä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Uutena asiana jätehuoltomääräyksiin esitetään 8 viikon enimmäistyhjennysväliä kartonki- ja muovipakkausten jäteastialle. Määräys on asetettu roskaantumisen ja hygieniahaittojen estämiseksi.

Jätehuoltomääräyksiin esitettävät keskeisimmät muutokset jätteiden omatoimisessa käsittelyssä

Jätteiden omatoimista käsittelyä ja hyödyntämistä koskevaa sääntelyä tarkennetaan kompostoinnin osalta. Uutena asiana jätehuoltomääräyksiin esitetään biojätteen kompostointia koskevaa ilmoitusvelvollisuutta. Kiinteistöllä, jota koskevat biojätteen erilliskeräysvelvoitteet, ei ole velvoitetta liittyä kiinteistöittäiseen biojätteenkuljetukseen, mikäli elintarvikejätteet kompostoidaan jätehuoltomääräysten mukaisesti. Biojätteen kompostoinnista on kuitenkin tehtävä jatkossa ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle biojätteen asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi. Kompostointi-ilmoituksen käyttöönotolla varaudutaan myös uudistuvan jätelainsäädännön vaatimukseen biojätteen käsittelyä koskevan rekisterin perustamisesta.

Muut jätehuoltomääräyksiin esitettävät keskeisimmät muutokset

Jätehuoltomääräyksiä ehdotetaan lisäksi useilta kohdin täsmennettäväksi määräysten käytännön soveltamisessa saadun kokemuksen ja palautteen perusteella.

Uusissa jätehuoltomääräyksissä tarkennetaan jätehuollon toimintatapoja ja vastuita eri tavoin. Jätteen haltijan vastuu ilmoittaa palvelutarpeen tai kiinteistön hallinnan muutoksista jäteyhtiölle, sekä esim. lietetyhjennysten tilausten ajoittaminen kelirikkoajan ulkopuolelle korostavat kiinteistön haltijan vastuuta omasta jäte- ja lietehuollostaan. Lisäksi kiinteistön haltijan vastuu tiedottaa kiinteistön käyttäjiä jätteiden lajittelu-, keräys- ja kuljetusjärjestelyistä ja -ohjeista korostuu aiemmasta, kun erilliskeräysvelvoitteet kiinteistöllä kiristyvät. Kiinteistön haltijan on lisäksi seurattava jätehuollon toteutumista kiinteistöllä.

Lisäksi jätteenkuljetusyritysten ja jäteyhtiön vastuuta huolehtia lakisäateisistä jätteenkuljetusrekisterin raportointivelvoitteistaan esitetään tarkennettavaksi. Tiedot tulee jatkossa toimittaa jätehuoltomääräysten mukaisesti päivämääriin mennessä neljännesvuosittain. Muutoksella pyritään vastaamaan erityisesti tulevan jätelain uusiin velvoitteisiin sekä mahdollistamaan jätehuollon tehokas seuranta.

Yleisötilaisuuksia järjestettäessä edellytetään tilaisuuden järjestäjän vastuuta riittävän jätehuollon ja erilliskeräyksen toteuttamiseen. Voimassa olevien jätehuoltomääräysten tavoin tilaisuuden järjestäjän on huolehdittava yleisötilaisuuden jätehuollon suunnittelusta, sen järjestämisestä ja alueen sekä lähialueen siivoamisesta. Uusissa jätehuoltomääräyksissä esitetään lisäksi, että jätteiden erilliskeräys olisi jatkossa järjestettävä yleisötilaisuuden ajaksi, mikäli jätehuoltomääräyksissä asetettujen painorajojen arvioidaan ylittyvän

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

yleisötilaisuuden aikana. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi jatkossakin edellyttää yleisötilaisuuden järjestäjältä jätehuoltosuunnitelmaa ennen tilaisuuden järjestämistä. Tällä tavoin jätehuollon järjestelyiden huomioon ottamista pyritään edistämään jo tapahtumien suunnitteluvaiheessa.

Saostus- ja umpisäiliölietteitä koskevat keskeisimmät muutokset

Saostus- ja umpisäiliölietteitä koskevat jätehuoltomääräykset ovat aiempaa kattavammat. Aiemmin veloitteita on sisällynyt mm. jätetaksaan, minkä vuoksi näitä kirjuuksia esitetään tuotavaksi osaksi jätehuoltomääräyksiä. Määräykset eivät pidä sisällään merkittäviä muutoksia, vaan kyseessä on pikemminkin käytäntöjen, olemassa olevien toimintatapojen ja turvallisuusnäkökohtien kirjaamista määräystasolle. Olennaisimpana muutoksena määräyksissä edellytetään noudattamaan laitevalmistajan/-suunnittelijan ohjeita sellaisten jätevesien käsittelyjärjestelmien tyhjentämisessä, joissa on vaihtoehtoinen lietteenpoisto eikä järjestelmä vaadi lieteautotyhjennystä. Vastaavaa määräystä ei ole aiemmin ollut jätehuoltomääräyksissä. Tämän ohella määräyksissä painottuu aikaisempaa selkeämmin kiinteistön haltijan vastuu jätevesijärjestelmänsä kunnosta, huollosta ja siitä, että kiinteistön olosuhteet mahdollistavat lietesäiliön tyhjennyksen jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Saostussäiliölietteille ja niitä vastaaville lietteille on asetettu nykyisissä jätehuoltomääräyksissä vähimmäistyhjennysväli, joka on yhtenäinen hyväksymisajankohtana voimassa olleen ns. haja-asutuksen jätevesiasetuksen (209/2011) sääntelyn kanssa. Haja-asutuksen jätevesiä koskeva sääntely on tämän jälkeen muuttunut, eikä vähimmäistyhjennysvälistä ole säädetty uudessa asetuksessa (157/2017). Jätehuoltomääräyksissä annetaan kuitenkin edelleen asiaa koskien sääntelyä, koska riittävät tyhjennykset ovat tärkeitä jätevesijärjestelmän häiriöttömän toiminnan varmistamiseksi sekä ympäristölle ja terveydelle lietteistä aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi.

Kuivakäymälässä syntyvän ulostejätteen kompostoinnin tulee tapahtua kiinteistöllä. Koska ympäristöluvanvaraista kuivakäymäläjätteen käsittelypaikkaa ei ole toimialueella, esitetään, että aiempi mahdollisuus kuivakäymäläjätteen toimittamiseen kunnan osoittamaan paikkaan poistetaan jätehuoltomääräyksistä.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden pienimuotoinen omatoiminen käsittely on edelleen jätehuoltomääräysten nojalla mahdollista. Määräysten mukaan jätevesilietteiden omatoimisesta käsittelystä on jatkossakin tehtävä jätehuoltoviranomaiselle ilmoitus asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi.

Eri viranomaisten roolit kunnallisessa jätehuollossa ja jätehuoltomääräyksistä poikkeaminen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Jätehuoltoviranomainen vastaa jätelain mukaisista jätehuollon järjestämisen viranomaistehtävistä toimialueella. Jätehuoltoviranomainen seuraa lisäksi jätehuollon toteutumista sekä jätelain ja jätehuoltomääräysten noudattamista. Jätelain 24 §:ssä säädetään jätelain ja sen nojalla annettujen jätehuoltomääräysten valvonnasta. Alueellisen jätehuoltolautakunnan toimialueella valvontaviranomaisina toimivat kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset sekä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus), mikäli valvontatehtävä ulottuu useamman kunnan alueelle. Jätehuoltoviranomaiselle ei kuulu jätelain perusteella valvontatoimivaltaa eikä toimivaltaa hallintopakkokeinojen käyttöön.

Jätelain 91 §:n mukaan jätehuoltomääräyksissä määrätty viranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräyksen noudattamisesta. Jätehuoltomääräysten mukaan poikkeamisen myöntää jätehuoltoviranomainen. Alueellinen jätehuoltolautakunta on delegoinut jätehuoltomääräyksistä poikkeamisesta päättämisen jätehuoltoinsinöörille. Jätehuoltoinsinööri voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräyksen noudattamisesta, jos jätehuollon järjestäminen sitä erityisestä syystä edellyttää eikä poikkeamisesta aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa.

Esitettyjen muutosten vaikutusten arviointi

Jätehuoltomääräyksiin esitettävillä muutoksilla edistetään jätelainsäädännön etusijajärjestyksen noudattamista ja kierrätyksen lisäämistä sekä varaudutaan uudistuvan jätelain muutoksiin. Muutoksilla vähennetään myös poltettavaksi päätyvän jätteen määrää, ehkäistään ympäristölle aiheutuvaa haittaa, vähennetään roskaantumista ja varmistetaan myös toimiva jätehuolto.

Jätehuoltomääräyksissä asetetaan uusia velvoitteita taloyhtiöille sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöille kierrätettävien jätteiden erilliskeräykseen. Myös pientaloille asetettava biojätteen erilliskeräysvelvoite on uusi asia. Näillä kiinteistöillä jätteiden lajittelumahdollisuudet lisääntyvät, minkä osa ihmisistä kokee positiivisena. Erityisesti muovipakkausten keräyksen lisääntymistä on viime aikoina toivottu paljon. Jätteiden lajittelusta pyritään tekemään kuntalaisille vaivatonta, kun jätteasiat sijaitsevat lähellä jätteen syntypaikkaa. Osa ihmisistä puolestaan kokee uudet velvoitteet ja niistä mahdollisesti aiheutuvat kustannukset negatiivisina.

Myös kiinteistöjen uudet jätteistä- ja jätetilajärjestelyt voivat aiheuttaa haasteita ja lisätä jätehuollon järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. Mikäli kiinteistöillä joudutaan tekemään muutoksia esimerkiksi jätetiloihin, vaatii se investointeja. Esitetyistä muutoksista aiheutuvat jätehuollon järjestämisen kustannusvaikutukset riippuvat kiinteistöjen tämän hetkisistä jätehuollon palveluista. Mikäli kiinteistöillä on jo vapaaehtoisuuteen pohjautuen hankittu pääosa jätteiden erilliskeräyspalveluista, jäävät kustannusvaikutukset vähäisiksi. Osalla

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

kiinteistöistä esimerkiksi muovipakkausjätteen erilliskeräysvelvoite voidaan hoitaa muuttamalla osa olemassa olevista sekajäteastioista muovipakkausten keräykseen. Mikäli kiinteistöllä on tällä hetkellä ainoastaan sekajätteen ja biojätteen keräys järjestettynä, on odotettavissa, että kustannusvaikutukset ovat suurempia, mutta kuitenkin edelleen kohtuullisia. Lasin ja metallin keräys on voimassa olevassa jätetaksassa veloituksetonta, muovi- ja kartonkipakkausten keräykselle on taksassa maksu. Pakkausjätteiden jätehuollossa kustannuksia muodostuu ainoastaan keräyksestä ja kuljetuksesta, käsittelyn kustantavat pakkausten tuottajat jätehuollon tuottajavastuuta koskevan sääntelyn mukaisesti.

Jätehuoltomääräysten sääntelyä esitetään väljennettäväksi seka- ja biojäteastian tyhjennysvälien osalta. Asiasta on tullut asiakkailta toiveita, ja määräysmuutos vaikuttaa näihin asiakkaisiin positiivisesti. Sekajäteastian tyhjennysvälin pidentäminen jätehuoltomääräyksillä 8 viikkoon vähentää myös hallinnollista taakkaa, kun 8 viikon tyhjennysvälejä ei enää tarvitse käsitellä jätehuoltomääräyksistä poikkeamisena jätehuoltoviranomaisessa. Seka- ja biojäteastian tyhjennysväliä pidentämällä voi myös vaikuttaa kiinteistön jätehuollon kustannuksiin.

Erilliskeräysvelvoitteiden tiukentamisella vaikutetaan ympäristöön positiivisesti. Jätteiden lajittelu on yleensä tehokkaampaa silloin, kun keräys on järjestetty kiinteistökohtaisesti. Asettamalla erilliskeräysvelvoite vähintään viiden huoneiston kiinteistöille saadaan keräysjärjestelmästä tehokas. Lajittelutehokkuus lisää kerättävän hyötyjätteen määrää ja samalla keräyksestä aiheutuvat ilmastovaikutukset vähenevät. Kerätyt hyötyjätteet ohjautuvat materiaalina kierrätettäväksi, jolloin sekajätteen määrä vähenee. Kierrätysmateriaalin käyttö säästää lisäksi neitseellisiä raaka-aineita. Lasipakkausten ja metallin lisääntyvä kierrättäminen vaikuttaa myös energiahyödyntämiseen ohjautuvan sekajätteen laatuun positiivisesti.

Biojätteen kompostointi-ilmoitusten arvioidaan lisäävän hallinnollista työtä jätehuoltoviranomaisessa sekä välillisesti myös kuntien ympäristönsuojeluviranomaisessa niiden kiinteistöjen osalta, jotka eivät ole ilmoitusvelvollisuudestaan huolehtineet jätehuoltomääräysten edellyttämällä tavalla. Ilmoitusten käyttöönotto perustuu kuitenkin uudistuvan jätelain vaatimukseen, minkä vuoksi ne on otettava käyttöön hallinnollisen työmäärän lisääntymisestä huolimatta.

Tiedoksi

Toimialueen kunnat, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset, Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan Jätehuolto Oy, kuulutus

Liitteet

- 1 Luonnos kunnallisista jätehuoltomääräyksistä
- 2 Kunnallisten jätehuoltomääräysten perustelumuition luonnos
- 3 Liite 3 Kuulutus jätehuoltomääräysten päivittämisestä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

4 Liite 4 Lausuntopyyntö jätehuoltomääräysten päivittämisestä

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali: Voimassa olevat jätehuoltomääräykset
- 2 Oheismateriaali: Voimassa olevien jätehuoltomääräysten perustelumuistio

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 28

Alueellisen jätehuoltolautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2022

TRE:3669/02.02.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Anu Toppila

Valmistelijan yhteystiedot

Jätehuoltoinsinööri Anu Toppila, puh. 040 806 3362, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Anu Toppila, Jätehuoltoinsinööri

Päätösehdotus oli

Vuoden 2022 talousarvioesitys hyväksytään liitteen 1 mukaisena
jatkokyöskentelyä varten.

Yhteistoiminta-alueen kunnille varataan mahdollisuus jättää lausuntonsa
talousarvioesityksestä 15.8.2021 mennessä.

Perustelut

Alueellinen jätehuoltolautakunta kuuluu Tampereen kaupungin
organisaatioon ja noudattaa talousarvioesityksen laadinnassa
Tampereen kaupunginhallituksen hyväksymää kehyspäätöstä sekä
talousarvion laadintaohjeita.

Alueellisen jätehuoltolautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2022 on
liitteessä 1.

Jätehuollon viranomaistehtäviä koskevan sopimuksen kohdan 8 mukaan
talousarvion ja -suunnitelman valmistelussa on kunnille varattava
tilaisuus esityksen tekemiseen toiminnan tavoitteista, suunnitelluista
toimenpiteistä ja rahoituksesta. Tätä varten seuraavan kalenterivuoden
alustava yhteistoiminnan talousarvio on toimitettava sopijakunnille 30.9.
mennessä. Yhteistoiminta-alueen kunnille osoitettava lausuntopyyntö
talousarvioesityksestä on liitteessä 2. Sopimuksen mukaan talousarvio ja -
suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset yhteistoiminnan
tehtävien hoitamiseen turvataan.

Alueellisen jätehuoltolautakunnan kustannukset katetaan
kokonaisuudessaan jätemaksuilla, joten jätehuoltolautakunnan
talousarvion nettovaikutus Tampereen kaupungin talouteen on 0 euroa.
Jätehuoltoviranomaisen talousarvioesityksellä ei ole vaikutusta myöskään
muiden yhteistoiminnassa mukana olevien kuntien talouteen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Yhteistoimintasopimuksen kohdan 9 mukaan Tampereen kaupunki laskuttaa lautakunnan toiminnasta aiheutuneet kustannukset Pirkanmaan Jätehuolto Oy:ltä viimeistään kalenterivuoden loppuun mennessä.

Jätehuoltoviranomaisen vuoden 2022 talousarvioksi esitetään 461 000 €. Jätehuoltoviranomaisen budjetin esitetään nousevan vuodesta 2021, jolloin toiminnan kustannuksiksi on arvioitu 415 000 €. Budjetin korotus johtuu yhden määräaikaisen henkilön palkkakustannuksista vähintään vuoden 2022 ajalle, mikä näkyy kohonneina palkkakuluina sekä henkilöstösivumenoina. Muutoin toimintamenoihin ei esitetä muutoksia.

Toimintaympäristössä on tapahtumassa merkittäviä muutoksia vuosien 2021-2023 aikana, minkä vuoksi yksikköön on tarve rekrytoida yksi määräaikainen työntekijä vuodelle 2022. Nykyinen henkilöstö ei pysty olemassa olevien töiden ohella vastaamaan muuttuvan jätelain ja jätehuoltomääräysten tuomista uusista lakisääteisistä tehtävistä. Jätehuoltoviranomaisen työtehtävät ovat lisääntyneet jo aiemmin vuosittain erilaisten lainsäädännön muutosten takia. Työtehtäviä on kuitenkin hoidettu jo vuodesta 2016 lähtien 4-5 henkilötyövuoden voimin, eikä henkilötyövuosissa ole tapahtunut muutosta työtehtävien lisääntyessä.

Vuoden 2022 toiminnan painopisteiksi esitetään kolmea osa-aluetta: uusien jätehuoltomääräysten toimeenpanoa, jätelain ja jätehuoltomääräysten noudattamisen seuranta sekä jätestrategian toimeenpanoa. Toiminnan painopisteitä on kuvattu yksityiskohtaisemmin liitteessä 1.

Tiedoksi

Kari Kankaala, Marko Sivonen, Tarja Jalo, Toimialueen kunnat, Pirkanmaan Jätehuolto Oy

Liitteet

- 1 Liite 1 Talousarvioesitys vuodelle 2022
- 2 Liite 2 Lausuntopyyntö talousarvioesityksestä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 29

Alueellisen jätehuoltolautakunnan toimikauden jatkuminen

TRE:2794/00.00.03/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Heli Hirvelä

Valmistelijan yhteystiedot

Palvelupäällikkö Jukka Tapiola, puh. 040 531 4434, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Anu Toppila, jätehuoltoinsinööri

Päätösehdotus oli

Alueellisen jätehuoltolautakunnan toimikauden jatkuminen merkitään tiedoksi.

Alueellisen jätehuoltolautakunnan kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus myönnetään uuden toimielimen valintaa asti jätehuoltoinsinööri Anu Toppilalle, jätehuoltosuunnittelija Jani Suoniemelle ja ympäristö- ja kehitysjohtaja Kari Kankaalalle.

Alueellisen jätehuoltolautakunnan kokouksissa pöytäkirjaa uuden toimielimen valintaan asti pitää Jonna Koivumäki tai joku muu toimielin- ja kirjaamopalvelujen hallintosihteereistä.

Alueellisen jätehuoltolautakunnan tiedotusvastaavana uuden toimielimen valintaan asti toimii Tarja Nikupaavo-Oksanen.

Alueellisen jätehuoltolautakunnan tarkastetut pöytäkirjat oikaisuvaatimusohjeineen ja valitusosoituksineen asetetaan nähtäväksi kokousta seuraan viikon tiistaina yhteistoiminta-alueen kuntien verkkosivuille uuden toimielimen valintaan asti.

Perustelut

Kuntalain 79 §:n mukaan luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu, ja sen jälkeenkin siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen. Luottamustoimen jatkuvuusperiaatteella turvataan luottamustehtävän hoitaminen toimikauden vaihtuessa.

Laki vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä tuli voimaan 29.3.2021. Voimaan tulleen lain mukaan "Vaalilain (714/1998) 144 §:ssä säädetystä poiketen vuoden 2021 kuntavaalien vaalipäivä on sunnuntai 13 päivä kesäkuuta 2021. Vuoden 2021 kuntavaaleissa valittavien valtuustojen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

toimikausi alkaa poiketen kuntalain (410/2015) 15 §:n 1 momentissa säädetystä 1 päivänä elokuuta 2021 ja jatkuu toukokuun 2025 loppuun. Vuoden 2017 kuntavaaleissa valittujen valtuustojen toimikausi jatkuu heinäkuun 2021 loppuun. Valtuutettu tai muu kuntalain 69 §:ssä tarkoitettu kunnan luottamushenkilö voi niin halutessaan erota toimestaan kesäkuun 2021 alusta lukien valtuuston toimikauden jatkumisen perusteella. Tällöin varavaltuutettu kutsutaan valtuutetun tilalle jäljellä olevaksi toimikaudeksi ja muuhun luottamustoimeen valitaan uusi henkilö. Valtuutetun toimesta tai muusta kunnan luottamustoimesta eroamisesta on ilmoitettava kirjallisesti valtuustolle tai luottamushenkilön valinneeille muulle toimielimelle huhtikuun 2021 loppuun mennessä." Lisäksi laissa säädetään, että "Kuntalain 32 §:n 2 momentissa säädetystä poiketen kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan, muiden lautakuntien ja valiokuntien jäsenet valitaan elokuussa 2021 pidettävässä valtuuston kokouksessa".

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 30

Alueellisen jätehuoltolautakunnan uuden toimielimen ensimmäisen kokouksen ajankohta

TRE:5791/00.00.03/2020

Valmistelija / lisätiedot:
Arja Kekäläinen

Valmistelijan yhteystiedot

Hallintokoordinaattori Arja Kekäläinen, puh. 050 555 9467, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Anu Toppila, jätehuoltoinsinööri

Päätösehdotus oli

Alueellisen jätehuoltolautakunnan uuden toimielimen ensimmäinen kokous syyskaudella 2021 pidetään Tammerkoski -salissa tai sähköisenä kokouksena 1.9.2021 alkaen klo 16.00.

Perustelut

Hallintosäännön 121 §:n mukaan toimielin päättää kokouksensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan. Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Hallintosäännön 120 §:n mukaan toimielimen kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Kaupunginvaltuusto valitsee uudet lautakunnat elokuun kokouksessaan. Uutta Alueellista jätehuoltolautakuntaa varten on syytä päättää ensimmäisen kokouksen ajankohdasta 1.9.2021. Kokouksessa päätetään syyskauden 2021 loput kokousajankohdat.

Tiedoksi

Luottamushenkilömuutokset, Virastomestarit, Katri Naulo

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 31

Ilmoitusasiat

TRE:840/00.01.03/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Anu Toppila

Valmistelijan yhteystiedot

Jätehuoltoinsinööri Anu Toppila, puh. 040 806 3362, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Anu Toppila, Jätehuoltoinsinööri

Päätösehdotus oli

Asiat merkitään tiedoksi.

Perustelut

Jätehuoltolautakunnalle on saapunut tiedoksi seuraavat asiat:

- Ajalla 1.4.2021- 9.5.2021 jätehuoltoinsinööri on antanut jätemaksuja koskevia päätöksiä sekä jätehuoltomääräysten poikkeamispäätöksiä seuraavasti:
  - Jätemaksujen maksuunpanoa koskevat päätökset 16 kpl,
  - Jättemaksumuistutuksia koskevat päätökset 42 kpl,
  - Jätelaskujen ulosottoa koskevat päätökset 1 kpl,
  - Sekajäteastian tai lietteen tyhjennysvälin pidentämistä koskevat päätökset 3 kpl,
  - Sekajäteastian tai lietteen tyhjennysten keskeyttämistä koskevat päätökset 17 kpl,
  - Jätehuoltovelvoitteiden poistoa koskevat päätökset 1 kpl.
- Päätöksiä on annettu yhteensä 80 kpl. Hakemusten keskimääräinen käsittelyaika on ollut 11 vuorokautta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kunnallisvalitus

§27

Kunnallisvalitusohje

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa muutosta hakea myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava
- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- miltä osin päätöksestä valitetaan ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle.

Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukiolon päättymistä. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§23, §24, §25, §26, §28, §29, §30, §31

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työsopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)